

Merkez Bankası'ndan Zorunlu Karşılık Hamlesi: Yabancı Para Mevduatta Karşılık Oranları Yükseltildi, İlave Uygulama Kaldırıldı

Mustafa Çolak

Vergi Danışmanı

Tarih: 01.07.2026

Kaynak: 01.07.2026 tarihli ve 33297 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Zorunlu Karşılıklar Hakkında Tebliğ (Sayı: 2013/15)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sayı: 2026/10) ile TCMB'nin 2026-26 sayılı Makroihtiyati Çerçeveye İlişkin Basın Duyurusu

Kısa Cevap

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, yabancı para mevduat ve katılım fonuna uygulanan zorunlu karşılık oranlarını **2 puan** artırmıştır: vadesiz, ihbarlı ve 1 aya kadar vadeli hesaplarda %30'dan **%32**'ye, daha uzun vadeli hesaplarda %26'dan **%28**'e. Aynı düzenlemeyle, döviz mevduatı karşılığında Türk lirası cinsinden **%2,5** oranında ilave zorunlu karşılık tesis etme yükümlülüğü yürürlükten kaldırılmıştır. Yeni oranlar üzerinden ilk zorunlu karşılık tesisi **17 Temmuz 2026** tarihinde yapılacaktır.

Yabancı Para Zorunlu Karşılık Oranları

Tebliğ, 2013/15 sayılı Zorunlu Karşılıklar Hakkında Tebliğ'in 6'ncı maddesinin ikinci fıkrasını bütünüyle değiştirmiştir. Yabancı para yükümlülöklere uygulanacak oran seti aşğıdaki gibidir.

Yükümlülük türü	Oran
Mevduat / katılım fonu (yurt dışı bankalar mevduatı/katılım fonu hariç) — vadesiz, ihbarlı ve 1 aya kadar vadeli	%32
Mevduat / katılım fonu — 3 aya kadar, 6 aya kadar, 1 yıla kadar, 1 yıl ve daha uzun vadeli	%28
Müstakrizlerin fonları	%25
Diğer yükümlülükler (yurt dışı bankalar mevduatı/katılım fonu dâhil) — 1 yıla kadar (1 yıl dâhil) vadeli	%21
Diğer yükümlülükler — 2 yıla kadar (2 yıl dâhil) vadeli	%10
Diğer yükümlülükler — 3 yıla kadar (3 yıl dâhil) vadeli	%8
Diğer yükümlülükler — 5 yıla kadar (5 yıl dâhil) vadeli	%3
Diğer yükümlülükler — 5 yıldan uzun vadeli	%0
Bankaların 1 yıla kadar (1 yıl dâhil) vadeli diğer yükümlülüklerinden yurt içi yerleşiklerle yapılan repo işlemlerinden sağlanan fonlar	%25

Değişen satırlar yalnızca ilk ikisidir; TCMB duyurusuna göre bunlar daha önce sırasıyla %30 ve %26 idi. Tablonun geri kalanı kıyas amacıyla, tebliğin yürürlükteki hâliyle verilmiştir.

Kaldırılan İlave Zorunlu Karşılık Uygulaması

Sadeleşme adımları kapsamında iki hüküm yürürlükten kaldırılmıştır:

- Tebliğin 6'ncı maddesinin dördüncü fıkrası.** TCMB duyurusunda belirtildiği üzere bu, 2023 yılında yürürlüğe alınan ve o güne kadar **%2,5** oranında uygulanan “döviz cinsinden mevduat/katılım fonu için Türk lirası cinsinden ilave zorunlu karşılık tesisi” uygulamasıdır. Böylece bankaların döviz mevduatı karşılığında Türk lirası bloke etme yükümlülüğü sona ermiş, karşılık yükü doğrudan döviz cinsinden oranlara taşınmıştır.
- Tebliğin 7'nci maddesinin sekizinci fıkrası.** Zorunlu karşılığa tabi yükümlülüklerin hesabına ilişkin bu hüküm de kaldırılmıştır.

Yürürlük ve İlk Tesis Tarihi

Tebliğ yayımı tarihinde, yani 1 Temmuz 2026'da yürürlüğe girmiştir. Buna karşılık zorunlu karşılıklar iki haftalık tesis dönemleri hâlinde tutulduğundan, **yeni oranlar üzerinden ilk tesis 17 Temmuz 2026 tarihinde** gerçekleşecektir. Kararın bilançolara ve fiyatlamalara yansımaları bu tarihten itibaren izlenmelidir.

Şirketlerin Hazine ve Finans Birimleri İçin Anlamı

Zorunlu karşılık, bankaların topladığı kaynağın bir bölümünü Merkez Bankası'nda tutmasını gerektirir; dolayısıyla doğrudan etkilediği değişken bankanın **kaynak maliyetidir**. Bu düzenlemenin şirketler açısından izlenmesi gereken sonuçları şunlardır:

- **Döviz mevduat getirileri.** Oranların 2 puan artması, bankaların topladığı her birim dövizin karşılık olarak bloke edilen kısmını büyütür. Bu, döviz mevduatı toplamının maliyetini yükselttiği için şirketlere sunulan **döviz mevduat faiz oranlarında aşağı yönlü baskı** yaratabilir. Türk lirası cinsinden ilave karşılığın kaldırılması ise ters yönde etki eder; net sonuç bankanın bilanço yapısına göre değişir.
- **Döviz kredisi arzı.** Sistemden döviz likiditesinin çekilmesi, bankaların döviz kredisi limit ve iştahını daraltabilir. Döviz borçluluğu yüksek olan ya da ithalat-ihracat finansmanında döviz kredisi kullanan şirketlerin yenileme dönemlerini öne çekmesi ve maliyet varsayımlarını gözden geçirmesi yerinde olur.
- **Vade tercihi.** Vadesiz ve kısa vadeli döviz hesaplarına uygulanan oran (%32), uzun vadeli hesaplardan (%28) 4 puan yüksektir. Bankaların vade uzatmayı teşvik eden fiyatlama yapması beklenebilir; nakit fazlasını döviz olarak tutan şirketler için vade planlaması bu nedenle önem kazanır.

Sık Sorulan Sorular

Zorunlu karşılık oranı şirketleri doğrudan bağlar mı?

Hayır. Yükümlülük bankalara ve katılım bankalarına aittir. Şirketler üzerindeki etkisi, mevduat getirisi ve kredi maliyeti üzerinden dolaylıdır.

Yeni oranlar hangi tarihten itibaren tutulacak?

Tebliğ 1 Temmuz 2026'da yürürlüğe girmiştir; yeni oranlar üzerinden ilk zorunlu karşılık tesisi 17 Temmuz 2026 tarihinde yapılacaktır.

Türk lirası mevduat oranlarında bir değişiklik var mı?

Bu tebliğ yalnızca yabancı para yükümlülüklerine ilişkin oranları değiştirmiştir. Kaldırılan ilave karşılık da döviz mevduatına bağlı bir Türk lirası yükümlülüktü.

İlave zorunlu karşılığın kaldırılması ne anlama geliyor?

Bankalar artık döviz mevduatı karşılığında ayrıca Türk lirası bloke etmeyecek. Karşılık yükü tek bir kalemede, döviz cinsinden oranlarda toplanmıştır.

Mevcut döviz mevduatı sözleşmelerim etkilenir mi?

Vadesi süren bir mevduatın kararlaştırılmış faizi değişmez. Etki, yenileme ve yeni açılışlarda görülür.

Karar hangi hukuki metinle yapıldı?

2026/10 sayılı Tebliğ ile; bu tebliğ 2013/15 sayılı Zorunlu Karşılıklar Hakkında Tebliğ'in 6'ncı maddesini değiştirmiş, 6/4 ve 7/8 fıkralarını yürürlükten kaldırmıştır.

Resmî Kaynaklar

- 1 Temmuz 2026 tarihli ve 33297 sayılı Resmî Gazete — Zorunlu Karşılıklar Hakkında Tebliğ (Sayı: 2013/15)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sayı: 2026/10)
- TCMB — Makroihtiyati Çerçeveye İlişkin Basın Duyurusu (2026-26)
- 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu

Bu sirküler genel bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Somut uygulama öncesinde ilgili resmî kaynakların güncel hâli ve şirketin özel koşulları ayrıca değerlendirilmelidir.

PROZON'DAN

Yazılım, danışmanlık ve ücretsiz araçlar

YAZILIM VE HİZMET

Bordro ve Özlük Yazılımı

Karmaşık bordroyu tek motorda çalıştırın.

prozon.net/bordro-ve-ozluk-yazilimi/

Bordro Outsource

Operasyon bizde, ekran ve veri sizde.

prozon.net/insan-kaynaklari/bordro-outsource/

Ar-Ge, Teknopark, TEKMER

Kurgu, başvuru ve muafiyet süreçleri.

prozon.net/yatirimlar-ve-ar-ge/

ÜCRETSİZ ARAÇLAR

Hesap Makineleri

Bordro ve tazminat hesapları; üyelik gerekmez.

prozon.net/hesap-makineleri/

Analiz Merkezi

Teknopark ve teşvik analizleri.

analiz.prozon.net

Yıllık Parametreler

SGK ve vergi parametreleri, yıl yıl.

prozon.net/yillik-parametreler/

GÜNCEL KALIN

Mevzuat Takvimi

Beyan ve ödeme günleri tek takvimde.

prozon.net/mevzuat-takvimi/

Mevzuat Sirkülerleri

Haftada üç gün, ücretsiz e-posta bülteni.

prozon.net/sirkuler/#bulten

Bu belge <https://prozon.net/sirkuler/merkez-bankasindan-zorunlu-karsilik-hamlesi-yabanci-para-mevduatta/> adresindeki sirkülerden 21.09.2026 04:10 tarihinde üretilmiştir. Mevzuat değişebilir; güncel metin için siteyi ziyaret edin. Sirküler, bilgilendirme amaçlıdır; somut olaylar için danışmanlarımızla görüşün.

Prozon Kurumsal Teknoloji Çözümleri A.Ş. · Artan Plaza, Bağlarbaşı, Feyzullah Cd. No:140 Kat:5, 34844 Maltepe / İstanbul ·

